

Secció III. Altres disposicions i actes administratius

ADMINISTRACIÓ DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA CONSELLERIA D'HABITATGE, TERRITORI I MOBILITAT

10455

Resolució de la directora general d'Harmonització Urbanística i Avaluació Ambiental per la qual es formula l'informe d'impacte ambiental sobre el projecte de la millora del llit i adequació de la ribera del torrent Gros, en el tram comprès entre la carretera vella de Sineu i l'EDAR de Palma, TM de Palma (Exp 38a/2024)

Vist l'informe tècnic amb proposta de resolució de dia 27 de juny de 2024, i d'acord amb l'apartat 1 de l'article únic del Decret 5/2024, de 29 de maig, pel qual s'estableixen les competències i l'estructura orgànica bàsica de les conselleries de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

RESOLC FORMULAR:

L'informe d'impacte ambiental sobre el projecte de la millora del llit i adequació de la ribera del torrent Gros, en el tram comprès entre la carretera vella de Sineu i l'EDAR de Palma, TM de Palma, en els termes següents:

1. Determinació de subjecció a avaluació ambiental i tramitació

Segons estableix la lletra b) del punt 2 de l'article 13 del Decret Legislatiu 1/2020, de 28 d'agost, pel qual s'aprova el text refós de la Llei d'avaluació ambiental de les Illes Balears, seran objecte d'avaluació d'impacte ambiental simplificada els projectes que figuren a l'annex II d'aquesta llei. Entre els projectes inclosos a l'annex II, l'activitat projectada s'inclou en el punt 5. del grup 7. Altres projectes:

Obres de canalització i projectes de defensa de cursos naturals.

Per tant, el projecte s'ha de tramitar com una Avaluació d'Impacte Ambiental Simplificada i seguir el procediment establert a la secció 2ª del Capítol II d'avaluació d'impacte ambiental de projectes del Títol II d'avaluació ambiental de la Llei 21/2013. S'han de complir també les prescripcions de l'article 21 i les particularitats de l'article 22 del Decret Legislatiu 1/2020.

2. Descripció i ubicació del projecte

El projecte constructiu de millora del llit i adequació de la ribera del Torrent Gros, en el tram comprès entre la carretera vella de Sineu i l'EDAR de Palma, T.M. de Palma té per objecte, mitigar el risc d'inundació del torrent Gros mitjançant l'execució d'una canalització capaç de canalitzar el cabal per a un període de retorn de 500 anys, així com crear un espai lliure públic lineal en la ribera del torrent en el qual es dissenyin una xarxa de senders per als vianants.

El projecte està conformat per dues unitats separades per la carretera de Manacor, no sent el seu objecte el segment d'intersecció amb aquesta via.

El traçat actual, amb dos trencaments importants (forma de quatre invertit), serà modificat per a millorar la capacitat de drenatge, reduir la longitud total de la canalització i l'amplada de la secció, garantint la mateixa capacitat hidràulica. El torrent tindrà una secció conformada per 3 subseccions capaces de desguassar cabals per a períodes de retorn de 10, 100 i 500 anys. La subsecció T10 tindrà un únic ús de canalització i les subseccions T100 i T500, podran ser emprades com a parc lineal ja que quedarien inundades en èpoques de pluges excepcionalment forts.

La fase d'execució implica actuacions de demolició d'edificacions existents en el nou traçat; demolició o reconstrucció/rehabilitació de murs existents en l'actual canalització; moviments de terres; modificació, protecció i/o adequació dels serveis existents que es puguin veure afectats; execució d'estructures (soleres i murs de formigó), de senders de vianants, de tancaments amb les parcel·les privades i plantació d'espècies vegetals pròpies de ribera. Es preveu un volum d'excavació (terra i materials petris) de 126.033 m³, dels quals el 14 % (17.376 m³) s'aprofitarà a la mateixa actuació i la resta (108.658 m³), es lliurarà a gestor autoritzat o es destinarà a la restauració de pedreres.

L'actuació no suposa variació en el consum hídric respecte de la situació actual, no obstant, el parc lineal podrà ser objecte de reg amb aigües residuals depurades. Pel que fa a l'energètic, no hi haurà demandes ni a la fase de construcció ni a la de funcionament.

La ubicació de l'àmbit d'actuació es localitza en sòl rústic general (SRG), àrea de transició (AT) i àrea d'interès agrari intensiva (AIA). En

zona de servitud i policia del Domini Públic Hidràulic (torrent Gros) i en àrea amb risc potencial significatiu d'inundació (ARPSI – Zona de flux preferent). També, sobre la massa d'aigua subterrània MASub 1814M2 Sant Jordi, aquífer superficial en mal estat i vulnerabilitat a la contaminació moderada.

Pel que respecta al Patrimoni, no es localitzen en el seu àrea d'actuació Bens d'Interès Cultural (BIC) ni Catalogats (BC), però en els voltants sí que hi ha presència d'una casa pagesa i de dos molins de vent d'extracció d'aigua (Son Puig des Ponts i Son Ponç), tots protegits pel catàleg municipal.

3. Avaluació dels efectes previsibles

Segons el document ambiental, durant la fase d'execució els impactes negatius derivats d'emissions de pols, renous i gasos (CO₂) així com de l'ocupació del terreny, es consideren compatibles. Gairebé tota la resta d'impactes, en la fase d'execució i d'explotació, seran nuls o positius. La fase de desmantellament no es preveu ni consta avaluada.

Respecte a les mesures plantejades, no s'ha considerat necessari l'establiment de compensatòries per l'ocupació de sòl agrícola en vistes de l'efecte corrector que suposa, de base, l'execució del projecte, però sí que es consideren importants les compensacions econòmiques derivades de l'afecció a explotacions agrícoles.

Respecte del seguiment ambiental, el pla de vigilància i seguiment ambiental únicament contempla la fase d'execució ja que l'explotació o funcionament del torrent forma part de les tasques ordinàries de l'administració competent.

4. Consultes a les administracions públiques afectades i persones interessades

D'acord amb l'article 46 de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental, s'han realitzat consultes a les següents administracions previsiblement afectades per la realització del projecte:

- Consell de Mallorca. Departament de Territori, Mobilitat i Infraestructures. Direcció Insular de Territori i Paisatge i Departament de Cultura, Patrimoni i Política Lingüística. Direcció Insular de Patrimoni.
- Conselleria d'Agricultura, Pesca i Medi Natural. Direcció General d'Agricultura, Ramaderia i Desenvolupament Rural. Servei de d'Agricultura i Direcció General de Medi Natural i Gestió Forestal. Departament de Medi Natural. Servei de Protecció d'Espècies.
- Conselleria d'Empresa, Ocupació i Energia. Departament d'Educació Ambiental, Qualitat Ambiental i Residus. Servei de Residus i Sòls Contaminats i Direcció General d'Economia Circular, Transició Energètica i Canvi Climàtic. Servei de Canvi Climàtic.
- Conselleria de Presidència i Administracions Públiques. Direcció General d'Emergències i Interior.
- Amics de la Terra.
- Grup Balear d'Ornitologia i Defensa de la Naturalesa. GOB
- Amics de la Terra

En el moment de redacció del present informe s'han rebut els següents informes de les administracions consultades:

- a) El Servei de Canvi Climàtic i Atmosfera, en data 18 d'abril de 2024, va informar favorablement amb els següents condicionants:

- *Es recomana seguir la següent guia de bones pràctiques:*
http://www.caib.es/sites/atmosfera/ca/d/guia_pel_control_de_les_emissions_de_pols_de_la_construccio_i_demolicio-30632/
- *Incloure criteris de sostenibilitat i d'eficiència energètica en la contractació.*
- *Contemplar com a criteris de valoració la inscripció dels licitadors en els registres públics de petjada de carboni i la reducció o compensació de les seves emissions.*
- *Fer ús de materials de construcció de baix impacte ambiental, preferentment d'origen local.*

- b) El Servei de Protecció d'Espècies, en data 2 d'abril de 2024, va informar favorablement.

- c) El Servei de Patrimoni Històric del Consell de Mallorca, en data 16 de gener de 2024, va informar que:

No consta cap element declarat Bé d'Interès Cultural ni Bé Catalogat. Per altra banda en el tram on es modifica el traçat del torrent hi ha dos elements que es veuen afectats.

• *Molí de Son Puig des Pont (nº372 del catàleg del Consell de Mallorca), protegit pel vigent catàleg municipal de Palma (85-02). Es troba al límit de la zona d'actuació. S'haurà de garantir la seva conservació i protegir el molí durant les obres.*

• *Cases de Son Puig des Pont. Segons el projecte desapareixen totalment. Aquestes cases, juntament amb el molí, formen part de la fitxa 84-12 i grau de protecció C del catàleg d'elements i espais protegits que es troba en tramitació. Entre les directrius d'intervenció únicament hi consta la rehabilitació.*

d) El Servei de Planificació, de la Direcció General d'Emergències i Interior, en data 7 de maig de 2024, considera que el projecte és una acció de mitigació del risc d'inundació de la zona de Son Morro així com per les instal·lacions estratègiques que es troben a les proximitats d'aquest torrent.

e) El Servei Tècnic de Planejament de l'Ajuntament de Palma, en data 5 de juny de 2024, emet informe respecte del molí i la casa pagesa existents a l'àmbit del projecte i conclou que:

- La casa de Son Puig de Son Pont està afectada pel projecte de condicionament i ampliació del torrent i les úniques obres permeses són les de rehabilitació i reestructuració de l'estructura i dels espais comuns, d'acord amb l'establert als articles 265 i 272 de la modificació del PGOU relativa al catàleg de protecció d'edificis i elements d'interès històric, artístic, arquitectònic i paisatgístic de Palma. (BOIB núm. 83 de 22 de juny de 2019).

- El molí existent al costat de la casa estaria regulat per la fitxa genèrica del catàleg del PGOU 98 amb el codi 85-02 i nivell de protecció A2.

5. Anàlisi dels criteris de l'annex III de la Llei 21/2013

S'han analitzat els criteris de l'annex III de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental, i no es preveu que el projecte pugui tenir efectes significatius sobre el medi ambient, en concret:

1. Característiques del projecte: té per objecte mitigar el risc d'inundació del torrent Gros mitjançant l'execució d'una canalització capaç de canalitzar el cabal per a un període de retorn de 500 anys, així com també crear un espai lliure públic lineal en la ribera del torrent en el que es dissenyi una xarxa de senders per als vianants, en el tram comprès entre la carretera vella de Sineu i l'EDAR de Palma, T.M. de Palma. Està conformat per dues unitats separades per la carretera de Manacor, de manera que no és el seu objecte el segment d'intersecció amb aquesta via. El traçat actual, amb dos trencaments importants (forma de quatre invertit), serà modificat per a millorar la capacitat de drenatge, reduir la longitud total de la canalització i l'amplada de la secció, garantint la mateixa capacitat hidràulica. El torrent tindrà una secció conformada per 3 subseccions capaces de desguassar cabals per a períodes de retorn de 10, 100 i 500 anys. La subsecció T10 tindrà un únic ús de canalització i les subseccions T100 i T500 podran ser emprades com a parc lineal ja que quedarien inundades en èpoques de pluges excepcionalment forts.

La fase d'execució implica actuacions de demolició d'edificacions existents en el nou traçat; demolició o reconstrucció/rehabilitació de murs existents en l'actual canalització; moviments de terres; modificació, protecció i/o adequació dels serveis existents que es puguin veure afectats; execució d'estructures (soleres i murs de formigó), de senders de vianants, de tancaments amb les parcel·les privades i plantació d'espècies vegetals pròpies de ribera. Es preveu un volum d'excavació (terra i materials petris) de 126.033 m³, dels quals el 14 % (17.376 m³) s'aprofitarà a la mateixa actuació i la resta (108.658 m³), es lliurarà a gestor autoritzat o es destinarà a la restauració de pedreres. L'actuació no suposa variació en el consum hídic respecte de la situació actual, no obstant el parc lineal podrà ser objecte de reg amb aigües residuals depurades. Pel que fa a l'energètic, no hi haurà demandes ni a la fase de construcció ni a la de funcionament

2. Ubicació del projecte: l'actuació es projecta al tram del torrent Gros comprès entre la carretera vella de Sineu i l'EDAR de Palma, s'exclouen els segments que intersecten amb la carretera de Sineu i amb la carretera de Manacor. La localització és en sòl rústic general (SRG), àrea de transició (AT) i àrea d'interès agrari intensiva (AIA). En zona de servitud i policia del Domini Públic Hidràulic (torrent Gros) i en àrea amb risc potencial significatiu d'inundació (ARPSI – Zona de flux preferent). També, sobre la massa d'aigua subterrània MASub 1814M2 Sant Jordi, aquífer superficial en mal estat i vulnerabilitat a la contaminació moderada.

Pel que respecta al Patrimoni, no es localitzen en el seu àrea d'actuació Bens d'Interès Cultural (BIC) ni Catalogats (BC), però en els voltants sí que hi ha presència molins de vent d'extracció d'aigua (Son Puig des Ponts i Son Ponç) i una casa pagesa, tots inclosos al catàleg municipal.

3. Característiques del potencial impacte: els impactes negatius derivats de les emissions de pols, renous i gasos (CO₂) així com de l'ocupació del terreny, en la fase d'execució es consideren compatibles. Gairebé tota la resta d'impactes, en fase d'execució i d'explotació, seran nuls i positius. La correcció del risc d'inundació que suposa l'execució del projecte ja és considerada una millora ambiental molt significativa.

Conclusions de l'informe d'impacte ambiental

Primer. No subjectar a avaluació d'impacte ambiental ordinària el Projecte de la millora del llit i adequació de la ribera del torrent Gros, en el tram comprès entre la carretera vella de Sineu i l'EDAR de Palma, TM de Palma, sempre que es compleixin les mesures proposades al document ambiental de data febrer de 2024 i signat per Àngel Pomar i Gomà (biòleg) i Clara Fuertes Salom (ambientòloga), les recollides a la seva addenda posterior de maig de 2024 i signada per aquests, i els condicionants següents:

1. L'execució del projecte no podrà dur associat cap increment dels riscos d'inundació ja existents ni tampoc dels derivats de l'existència, en la seva zona d'influència, de dues estructures (passos inferiors) les dimensions de les quals, tal i com s'ha fet constar al mateix projecte, s'hauran d'adaptar (ampliar) a la nova secció del llit projectada.

2. D'acord amb l'informe del Servei de Canvi Climàtic i Atmosfera:

- S'hauran d'incloure criteris de sostenibilitat i d'eficiència energètica en la contractació.
- S'hauran de contemplar com a criteris de valoració, la inscripció dels licitadors en els registres públics de petjada de carboni i la reducció o compensació de les seves emissions.
- S'haurà de fer ús de materials de construcció de baix impacte ambiental, preferentment d'origen local.

3. D'acord amb l'informe del Servei de Patrimoni Històric del Consell de Mallorca, s'haurà de garantir la conservació i protecció del molí de Son Puig des Pont.

4. El Pla de Gestió de Residus, inclòs com annex 9 al Projecte d'execució, s'haurà d'incorporar com apartat específic dins el document ambiental.

Es recorda que:

1. Les estructures de pas existents sota la carretera vella de Sineu i sota la de Manacor s'hauran d'adaptar a la nova secció del llit projectada. El projecte resultant haurà de ser sotmès al corresponent tràmit d'avaluació ambiental.

2. S'haurà de comptar amb informe favorable del Departament de Planejament i Gestió Urbanística de l'Ajuntament de Palma per l'afecció a la casa de Son Puig de Son Pont, abans d'iniciar les obres projectades.

3. D'acord amb l'article 31 de la Llei 5/1990, de 24 de maig, de carreteres de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, s'haurà de comptar amb l'autorització prèvia de l'òrgan gestor (actualment Servei d'Explotació i Conservació del Consell de Mallorca) pel que respecta a les actuacions del projecte incloses dins les zones de protecció.

4. Respecte de l'ús de terra i materials petris caldrà tenir en compte l'establert a l'ordre APM/1007/2017, de 10 d'octubre, sobre normes generals de valorització de materials naturals excavats per a la seva utilització en operacions de rebliment i obres diferents d'aquelles en les quals es van generar.

5. Els residus derivats de les actuacions de construcció i demolició hauran de complir amb l'establert al Reial Decret 105/2008, d'1 de febrer, pel qual es regula la producció i gestió dels residus de construcció i demolició.

Es recomana seguir la guia de bones pràctiques publicada a la web

http://www.caib.es/sites/atmosfera/ca/d/guia_pel_control_de_les_emissions_de_pols_de_la_construccio_i_demolicio-30632/

Segon. Es publicarà el present informe ambiental al Butlletí Oficial de les Illes Balears, d'acord amb el que disposa l'article 47.3 de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental.

Tercer. L'informe d'impacte ambiental perdrà la seva vigència i cessarà en la producció dels efectes que li són propis si, una vegada publicat en el BOIB, no s'hagués procedit a l'autorització del projecte en el termini màxim de sis anys des de la publicació, d'acord amb el que disposa l'article 21 bis del Text refós de la Llei d'avaluació ambiental de les Illes Balears.

Quart. L'informe d'impacte ambiental no ha de ser objecte de cap recurs, sense perjudici dels que, si s'escau, siguin procedents en la via administrativa o judicial davant de l'acte, si s'escau, d'autorització del projecte, d'acord amb el que disposa l'article 47.5 de la Llei 21/2013.

Cinquè. Aquesta resolució s'emet sense perjudici de les competències urbanístiques, de gestió o territorials de les administracions competents i de les autoritzacions o informes necessaris per a l'aprovació.

(Signat electrònicament: 14 d'octubre de 2024)

La directora general d'Harmonització Urbanística i Avaluació Ambiental

Maria Paz Andrade Barberá

